



**SVENSKA RIDSPORT
FÖRBUNDET**

**KOMPETENSBEKRIVNING FÖR
Diplomerad Unghästutbildare**

Gäller från 2014-01-01

RIDSPORTENS YRKESPROV OCH DIPLOM

Yrkesdiplomet är ridsportens kompetensbeskrivning och bekräftelse på yrkesmässighet avseende personlig färdighet och tillämpad kunskap. Kompetenskrav, yrkesprovets omfattning samt bestämmelser fastställs och revideras av ridsportens yrkesorganisationer i samverkan med Svenska Ridsportförbundet - SvRF. Samtliga yrkesutövare förväntas bedriva en verksamhet som, i varje fall långsiktigt, sammanfaller med den nationella inriktning som SvRF står för och leder utvecklingen av

DIPLOMERAD UNGHÄSTUTBILDARE

Det övergripande målet är att unghästutbildaren skall ha kompetens att med iakttagande av ett gott horsemanship och med god yrkesmässighet sköta hästar, stall, utrustning och kringområden, samt sadeltämja och grundutbilda hästar av olika typ, karaktär och temperament.

Diplomerad Unghästutbildare skall för uppdragsgivares räkning kunna hantera, sadeltämja, grundutbilda och hoppa in hästar samt att upprätta utbildnings- och tidplan mot bestämda mål. Diplomerade Unghästutbildaren skall kunna medverka vid rekrytering, marknadsföring och försäljning av hästar.

Unghästutbildaren skall i sin ridning och hästhantering vara en god förebild.

BEHÖRIGHET ATT DELTA i det Svenska Unghästutbildarprovet är den som:

- Lägst 23 år
- Diplomerad Hästkötare
- Dokumenterad visning av unghästar
- Förberett och deltagit med hästar vid 3 – 4-årstester
- Tävlingsmeriter: lägst LA-dressyr, lägst 1.20-hoppning eller fälttävlan lägst H100.
- Minst fyra års yrkeserfarenhet på heltid, - anställd eller som egen företagare

MED ETT GOTT HORSEMANSHIP AVSES ATT UNGHÄSTUTBILDAREN

- Har en attityd som sätter hästens välbefinnande i centrum
- Löser sina arbetsuppgifter på ett sätt som är säkert för häst och människa
- Förstår och delvis kan förutse hästens beteende och reaktioner
- Använder ett korrekt fackspråk
- Arbetar effektivt, rationellt, ekonomiskt och ergonomiskt riktigt
- Har för arbetsuppgiften lämplig klädsel
- Är servicemedveten gentemot kund/hästägare/uppdragsgivare
- Delar med sig av sin erfarenhet

SÄKERHET OCH DJURSKYDD

Ledstjärna för Diplomerad Unghästutbildare skall i all verksamhet vara god säkerhet och ett gott djurskydd

BEDÖMNINGSKRITERIER:

- Horsemanship enligt ovan
- Yrkesmässig, praktisk förmåga,
- Förmåga att avläsa och förutse hästens reaktioner vid all hantering med särskild hänsyn till den utbildade hästen.
- Säkerhet i utförandet, riskmedvetande,
- Uppmärksamhet på hästens behov
- Uppmärksamhet på hästens fysiska status, reaktioner/signaler.
- Ridning och hästhantering skall utföras i enlighet med Svenska Ridsportförbundets definition av klassisk ridning.
- Ordningssinne, noggrannhet, ekonomiskt medvetande
- Uppmärksamhet,
- Uppträda och handla etiskt och moraliskt enligt SvRF´s riktlinjer.
- Servicekänsla, kvalitetsmedveten
- Resultatmedvetenhet

DEFINITIONER

Fördjupad kunskap

Befäst och breddad kunskap, ansvara för, och praktiskt genomföra.....

God kunskap

Självständigt praktiskt svara för...

Kunskap

Under arbetsledare kunna praktiskt svara för...

Kännedom

Veta var man söker vidare efter kunskap...

DIPLOMERAD UNGHÄSTUTBILDARE ligger till grund för yrkesprov till Svensk Beridare

Svenska Ridsportförbundet

Ridsportens Hus

734 94 Strömsholm

telefon +46 220 – 456 00

fax +46 220 – 456 41

mail kansliet@ridsport.se

web www.ridsport.se

RIDNING

God kunskap:

- Färdighet att rida hästar av olika ålder, typ och temperament
Ryttaren skall rida i enlighet med Svenska Ridsportförbundets definition av klassisk ridning. Klassisk ridning innebär att ryttaren, med en korrekt sits och en god kroppskontroll, har förmåga att inverka rytmiskt, mjukt, följsamt och med känsla samt med den hjälpgivning som är vedertagen inom svensk ridtradition.
Ryttaren ska rida hästen i lämpligt tempo, taktmässigt, lösgjord och i god balans i en ändamålsenlig form så att den med god framåtbjudning blir rakriktad.
Med en ändamålsenlig form menas den form som vid just det tillfället, på just den hästen, är den bästa formen - där hästen kan gå psykiskt och fysiskt avspänd, där den bygger upp sin muskulatur, koordination och rörelsemekanik samt förbättrar sin balans så att eventuellt slitage minskas.
Detta leder på sikt till lösgjordhet och en ökad samling i enlighet med TR.
Att kunna ändra formen under träningspasset är en viktig detalj i utbildningen.
Stor vikt läggs vid ett effektivt och känsligt användande av hjälperna så att alla rörelser kan utföras med små hjälper utan synbar ansträngning för ryttaren, samt att arbetet anpassas efter hästens förutsättningar.
All ridning skall anpassas såväl till hästens förutsättningar som till rådande underlag.
- All ridning skall ske i enlighet med "Utbildningsskalan" oavsett disciplin.

Dressyr

God kunskap:

- Att rida motsvarande upp till Msv C nivå vad gäller hästens lösgjordhet och form i enlighet med utbildningsskalan.
- Rida de rörelser som är karaktäristiska för de olika nivåerna..
- Färdighet att rida olika dressyrprogram t o m godkänt MsvC - dressyr

Hoppning

God kunskap:

- Att hoppa hinder av olika utseende och karaktär upp till 120 cm i enlighet med utbildningsskalan.
- Genom lämpliga övningar förbereda och utveckla hästens hoppning
- Ridningen ska följa de riktlinjer som finns i Anvisningar för stilhoppning.

Terräng

God kunskap:

- Färdighet att rida häst i rätt form, balans och tempo över terränghinder av olika utseende och karaktär t o m 110 cm i enlighet med utbildningsskalan.
- Kunna genomföra fälttävlan H100.

HÄSTUTBILDNING

God kunskap:

- Hantera och skola in unga hästar av olika karaktär och temperament med särskild förståelse för den unga hästens fysiska status, beteende och reaktioner.
- Väl grundutbilda hästar av olika typ, karaktär och temperament med målsättning att uppnå en god hanterbarhet och ridbarhet.
- Identifiera och analysera problem i hästs hantering och ridbarhet samt att korrigera densamma samt vid behov ge råd beträffande hästens framtida arbete och hantering.
- Planmässigt bygga upp hästens fysik och kondition, att trappa ner kondition, att disponera hästens arbetspass och ge akt på hästens reaktioner på arbetet

- Förbereda hästar för olika bedömningar såsom saluhästvisning, kvalitetsbedömning, premiering och utställning.

RIDLÄRA

God kunskap:

- Om den klassiska ridningens grunder samt hästens rörelseapparat och mekanik.
- Kunskap om olika metoder vid sadeltämjning och unghästutbildning
- Hästens form och lösgörande arbete
- Utbildningsskalan – innebörden
- Hindertyper, anridningar, avstånd
- Lämpliga övningar/upplägg för grundutbildning av hopphästen

Kunskap:

- Kunskap om olika dressyrörelser t o m MsvB

HÄSTKUNSKAP - HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

God kunskap om hästens beteende med särskild tonvikt på den unga utbildade hästen.

God kunskap:

- Hästens exteriör, byggnad och fysiologi såsom hästens kroppsdelar, skelett, hovmekanism, muskler och inre organ.
- Hästens rörelsemekanik, fodersmältnings- och träningsfysiologi.
- Den unga hästens tillväxt och utveckling samt förmåga att bedöma utvecklingsbarhet.
- Kunna göra exteriörbedömning, signalementsbeskrivning samt åldersbedömning.
- Hästens vanligaste sjukdomar, sjukdomssymtom och deras behandling.
- Förebyggande hälsovård samt om åtgärder mot smittspridning
- Signalementsbeskrivning samt åldersbedömning med användande av korrekta benämningar.
- Avel och uppfödning såsom allmän avelslära beträffande mål och urval, avelsvärdering, förutsättningar för avel och uppfödning, betäckning, dräktighet, fölning, hästens utvecklingstakt
- Bestämmelser gällande läkemedelshantering och läkemedelstillförsel samt övriga dopingbestämmelser

Kunskap:

- Hästens historia, olika raser och utmärkande drag.

HOVVÅRD

God kunskap:

- Förmåga att avgöra den enskilda hästens behov av verkning och skoning samt att tidigt upptäcka sjukliga förändringar i hoven.
- Förmåga att utrusta hästar med rätt typ av skärpningsmedel – där så behövs - inför olika typ av arbete.

FODERLÄRA

God kunskap:

- Olika fodermedel, näringsinnehåll, egenskaper och användbarhet.
- Olika hästars näringsbehov med särskild hänsyn till unghästens krav och behov. Foderstatsberäkning, foderekonomi och foderanalys.
- Hästens betesgång

LONGERING

God kunskap:

- Iordningsställa häst för longering med hänsyn till den enskilda hästen och arbetets syfte.
- Longera hästar av olika åldrar, karaktär och i varierande utbildningsstadier i rätt form, tempo och balans.
- Tillpassa och använda kapson.

TÖMKÖRNING

God kunskap:

- Korrekt utrusta och grundutbilda hästar i tömkörning.
- Att i utbildningssyfte arbeta hästarna i ändamålsenlig form med speciell hänsyn till riktning och lösgörande arbete.

LÖSHOPPNING

God kunskap:

- Förmåga att korrekt arrangera och genomföra löshoppning anpassad efter hästarnas olika åldrar och utbildningsståndpunkter, dvs avväga övningen med avseende på den enskilda hästens förutsättningar och med särskild hänsyn till unghästar.

VISNING AV HÄST VID HAND

God kunskap:

- Förmåga att förbereda och på bästa sätt presentera häst vid hand i olika sammanhang med hänsyn tagen till den enskilda hästens förutsättningar.
- Visa korrekt i olika situationer

MUNDERINGAR

God kunskap:

- Rätt utrusta häst för olika typer av arbete och med hänsyn till den enskilda hästens behov.
- Munderingsavpassning
- Sköta och underhålla munderingar och därmed tillhörande utrymmen samt lägga upp skötselrutiner.

TRANSPORT

God kunskap:

- Förbereda och kontrollera transportvagnen.
- Utbilda häst för på- och urlastning samt transporterering.
- Säkerhetsmässigt korrekt utrusta och lasta/lossa häst vid transport, samt att transportera med iakttagande av hästens hälso- och miljökrav

ANLÄGGNINGAR

God kunskap:

- Förmåga att hålla anläggningen i gott skick.
- Ridbanors samt träningsbanors skötsel och lämpligt underlag
- Praktiskt utföra skötsel av anläggning med kringområden, träningsbanor, beten, maskiner och inventarier.
- Arbetsplanera genom bl a skötselrutiner.
- Kontroll av gällande bestämmelser för brandskydd
- Planera för betesdrift.

Uppmärksamhet på hästens, miljö- och hygienkrav, säkerhetsrisker för hästar och människor samt på brandrisker och brandskydd – iakttagande av djurskyddsregler och arbetsmiljöfrågor

STALLTJÄNST OCH HÄSTSKÖTSEL

God kunskap:

- Ansvara för hästarnas totala skötsel.
- Kunna medverka vid upplägg av väl fungerande arbetsrutiner och personalplanering.
- Färdighet i samtliga förekommande uppgifter.
- Ha en regelmässig översyn och kontroll av hästar, foder, närmiljö och kringområden. Beräkna foderstater och foderåtgång samt löpande följa upp och korrigera foderstater. Ha förmåga att analysera den enskilda hästens behov med hänsyn till ålder, träningsstatus, hull och tidigare utfodring. Förmåga att upptäcka bristsymtom eller andra avvikelser/ reaktioner och vidta åtgärder.
- Ansvara för skötsel av hästar i olika åldrar och av olika karaktär och temperament med uppmärksamhet på hästens välbefinnande och status, samt med särskild förståelse för unga hästars beteende och reaktioner.
- Dekorativ hästvård.
- Förmåga att tolka hästens reaktion på arbetet och att vidta åtgärd vid behov.

REKRYTERING, FÖRMEDLING, FÖRSÄLJNING

God kunskap:

- Förmåga att bedöma den unga hästens utvecklingsbarhet, hållbarhet och lämplighet för ändamålet och kunden.
- Pris- och marknadskännedom.
- För uppdragsgivares räkning, med god etik och servicekänsla, medverka i att rekrytera, förmedla och försälja hästar för olika ändamål

FÖRETAGANDE

God kunskap:

- Om hästföretagandets olika driftsformer och inriktningar.
- Kunskap om kundservice samt avtal med mera vid köp och försäljning av hästar.

LAGSTIFTNING

God kunskap om:

- Djurskyddsbestämmelser
- Vägtrafikbestämmelser och allemansrätt
- Lagar och avtal vid köp och försäljning av häst
- Lagar och bestämmelser beträffande läkemedelshantering och läkemedelstillförel samt övriga dopingbestämmelser

HÄSTNÄRINGEN, SPORTEN, ORGANISATIONER

God kunskap:

- Ridsportens- och hästaveln organisationer, arbetsmarknadens parter samt övriga verksamhetsområden.

Kunskap om:

- Hästnäringens och hästens betydelse i samhället.